

Số: 210/PGDĐT-THCS

V/v: Hướng dẫn sinh hoạt chuyên môn
về đổi mới phương pháp dạy học và
kiểm tra, đánh giá theo định hướng
phát triển năng lực học sinh.

Tứ Kỳ, ngày 22 tháng 10 năm 2014

Kính gửi: Ông (Bà) Hiệu trưởng các trường THCS

Thực hiện Công văn số 1250/SGDĐT-GDTrH ngày 21/10/2014 của Sở Giáo dục và Đào tạo về việc Hướng dẫn sinh hoạt chuyên môn về đổi mới phương pháp dạy học và kiểm tra, đánh giá theo định hướng phát triển năng lực học sinh.

Phòng Giáo dục và Đào tạo hướng dẫn một số nội dung sinh hoạt chuyên môn về đổi mới phương pháp dạy học và kiểm tra, đánh giá như sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục đích

1.1. Nâng cao chất lượng sinh hoạt chuyên môn trong các nhà trường, tập trung vào thực hiện đổi mới phương pháp dạy học và kiểm tra đánh giá theo định hướng phát triển năng lực học sinh;

1.2. Giúp cho cán bộ quản lý, giáo viên bước đầu biết chủ động lựa chọn nội dung để xây dựng các chuyên đề dạy học trong mỗi môn học và các chuyên đề tích hợp, liên môn phù hợp với việc tổ chức hoạt động học tích cực để xây dựng tiến trình dạy học theo chuyên đề nhằm phát triển năng lực và phẩm chất của học sinh;

1.3. Tạo tiền đề tích cực cho việc triển khai thực hiện đổi mới chương trình, sách giáo khoa giáo dục phổ thông sau năm 2015.

2. Yêu cầu

2.1. Việc xây dựng các chuyên đề dạy học trong mỗi môn học, các chuyên đề tích hợp, liên môn và kế hoạch dạy học bộ môn phải góp phần thực hiện mục tiêu của chương trình giáo dục phổ thông, phù hợp với điều kiện thực tế của nhà trường, địa phương, khả năng học tập của học sinh và kế hoạch của tổ (nhóm) chuyên môn, giáo viên. Các chuyên đề phải được lãnh đạo nhà trường phê duyệt trước khi thực hiện và là căn cứ để thanh tra, kiểm tra;

2.2. Mỗi nhóm chuyên môn trong các trường phải xây dựng được tối thiểu 02 chuyên đề dạy học trong một học kỳ, đồng thời tổ chức dạy thử nghiệm để dự giờ, phân tích, rút kinh nghiệm và đánh giá kết quả;

2.3. Các nội dung sinh hoạt tổ (nhóm) chuyên môn khác phải được tổ chức thực hiện đầy đủ theo quy định hiện hành.

II. NỘI DUNG SINH HOẠT TỔ (NHÓM) CHUYÊN MÔN

1. Xây dựng chuyên đề dạy học

Thay cho việc dạy học đang được thực hiện theo từng bài, từng tiết trong sách giáo khoa như hiện nay, các tổ (nhóm) chuyên môn căn cứ vào chương trình

và sách giáo khoa hiện hành, lựa chọn nội dung để xây dựng các chuyên đề dạy học phù hợp với việc sử dụng phương pháp dạy học tích cực trong điều kiện thực tế của nhà trường. Trên cơ sở rà soát chuẩn kiến thức, kỹ năng, thái độ theo chương trình hiện hành và các hoạt động học dự kiến sẽ tổ chức cho học sinh theo phương pháp dạy học tích cực, xác định năng lực, phẩm chất có thể hình thành cho học sinh trong mỗi chuyên đề đã xây dựng.

Cách xây dựng các chuyên đề thực hiện theo tinh thần đã tập huấn của Sở, Phòng Giáo dục và Đào tạo từ tháng 8/2014 về đổi mới phương pháp dạy học và kiểm tra, đánh giá theo định hướng phát triển năng lực học sinh.

2. Biên soạn câu hỏi (bài tập)

Với mỗi chuyên đề đã xây dựng, xác định và mô tả 4 mức độ yêu cầu về nhận thức (*nhận biết, thông hiểu, vận dụng thấp, vận dụng cao*), xác định hệ thống năng lực cần đạt của học sinh và xác định các phương pháp, hình thức, cách thức tổ chức các hoạt động dạy học. Trên cơ sở đó, biên soạn các câu hỏi (*bài tập*) cụ thể theo các mức độ yêu cầu đã mô tả để sử dụng trong quá trình kiểm tra, đánh giá, luyện tập theo chuyên đề đã xây dựng nhằm phát triển năng lực nhận thức của học sinh.

3. Thiết kế tiến trình dạy học

Tiến trình dạy học chuyên đề được tổ chức thành các hoạt động học của học sinh để có thể thực hiện ở trên lớp và ở nhà, mỗi tiết học trên lớp có thể chỉ thực hiện một số hoạt động trong tiến trình sư phạm của phương pháp và kỹ thuật dạy học được sử dụng.

4. Tổ chức dạy học và dự giờ

Trên cơ sở các chuyên đề dạy học đã được xây dựng, tổ (*nhóm*) chuyên môn phân công giáo viên thực hiện bài học để dự giờ, phân tích và rút kinh nghiệm về giờ dạy. Khi dự giờ, cần tập trung quan sát ***hoạt động học của học sinh*** thông qua việc tổ chức thực hiện các nhiệm vụ học tập với yêu cầu như sau:

- *Chuyển giao nhiệm vụ học tập*: Nhiệm vụ học tập rõ ràng và phù hợp với khả năng của học sinh, thể hiện ở yêu cầu về sản phẩm mà học sinh phải hoàn thành khi thực hiện nhiệm vụ; hình thức giao nhiệm vụ sinh động, hấp dẫn, kích thích được hứng thú nhận thức của học sinh; đảm bảo cho tất cả học sinh tiếp nhận và sẵn sàng nhận nhiệm vụ.

- *Thực hiện nhiệm vụ học tập*: Khuyến khích học sinh hợp tác với nhau khi thực hiện nhiệm vụ học tập; phát hiện kịp thời những khó khăn của học sinh và có biện pháp hỗ trợ phù hợp, hiệu quả; không bị học sinh “*bỏ quên*”.

- *Báo cáo kết quả và thảo luận*: Hình thức báo cáo phù hợp với nội dung học tập và kỹ thuật dạy học tích cực được sử dụng; khuyến khích cho học sinh trao đổi, thảo luận với nhau về nội dung học tập; xử lý những tình huống sư phạm nảy sinh một cách hợp lý.

- *Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập*: Nhận xét về quá trình thực hiện nhiệm vụ học tập của học sinh; phân tích, nhận xét, đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ và những ý kiến thảo luận của học sinh; chính xác hóa các kiến thức mà học sinh đã học được thông qua hoạt động.

Mỗi chuyên đề được thực hiện ở nhiều tiết học nên một nhiệm vụ học tập có thể được thực hiện ở trong và ngoài lớp học. Vì thế, trong một tiết học có thể chỉ thực hiện một số bước trong tiến trình sư phạm của phương pháp và kỹ thuật dạy học được sử dụng. Khi dự một giờ dạy, giáo viên cần đặt nó trong toàn bộ tiến trình dạy học của chuyên đề đã thiết kế. Cần tổ chức ghi hình các giờ dạy để sử dụng khi phân tích bài học.

5. Phân tích, rút kinh nghiệm bài học

Quá trình dạy học mỗi chuyên đề được thiết kế thành các hoạt động học của học sinh dưới dạng các nhiệm vụ học tập kế tiếp nhau, có thể được thực hiện trên lớp hoặc ở nhà. Học sinh tích cực, chủ động và sáng tạo trong việc thực hiện các nhiệm vụ học tập dưới sự hướng dẫn của giáo viên. Phân tích giờ dạy theo quan điểm đó là phân tích hiệu quả hoạt động học của học sinh, đồng thời đánh giá việc tổ chức kiểm tra, định hướng hoạt động học cho học sinh của giáo viên.

Việc phân tích bài học có thể được căn cứ vào các tiêu chí cụ thể như sau:

Nội dung	Tiêu chí
1. Kế hoạch và tài liệu dạy học	Mức độ phù hợp của chuỗi <i>hoạt động học</i> với mục tiêu, nội dung và phương pháp dạy học được sử dụng.
	Mức độ rõ ràng của mục tiêu, nội dung, kỹ thuật tổ chức và sản phẩm cần đạt được của mỗi <i>nhiệm vụ học tập</i> .
	Mức độ phù hợp của <i>thiết bị dạy học</i> và <i>học liệu</i> được sử dụng để tổ chức các hoạt động học của học sinh
	Mức độ hợp lý của phương án <i>kiểm tra, đánh giá</i> trong quá trình tổ chức hoạt động học của học sinh.
2. Tổ chức hoạt động học cho học sinh	Mức độ sinh động, hấp dẫn học sinh của phương pháp và hình thức <i>chuyên giao nhiệm vụ học tập</i> .
	Khả năng <i>theo dõi, quan sát, phát hiện</i> kịp thời những khó khăn của học sinh
	Mức độ phù hợp, hiệu quả của các <i>biện pháp hỗ trợ</i> và khuyến khích học sinh hợp tác, giúp đỡ nhau khi thực hiện nhiệm vụ học tập
	Mức độ hiệu quả hoạt động của giáo viên trong việc <i>tổng hợp, phân tích, đánh giá</i> kết quả hoạt động và quá trình thảo luận của học sinh
3. Hoạt động của học sinh	Khả năng <i>tiếp nhận và sẵn sàng</i> thực hiện nhiệm vụ học tập của tất cả học sinh trong lớp
	Mức độ <i>tích cực, chủ động, sáng tạo, hợp tác</i> của học sinh trong việc thực hiện các nhiệm vụ học tập.
	Mức độ tham gia tích cực của học sinh trong <i>trình bày, trao đổi, thảo luận</i> về kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập.
	Mức độ <i>đúng đắn, chính xác, phù hợp</i> của các kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập của học sinh.

III. TRIỂN KHAI THỰC HIỆN

- Các trường chỉ đạo tổ chức sinh hoạt tổ (*nhóm*) chuyên môn thông qua việc xây dựng kế hoạch của đơn vị, phê duyệt các chuyên đề, dự giờ, rút kinh nghiệm để hoàn thiện các chuyên đề, tiến trình dạy học và phương pháp tổ chức các hoạt động dạy học; thực hiện đổi mới kiểm tra, đánh giá theo định hướng phát triển năng lực học sinh; có biện pháp khuyến khích, tạo điều kiện cho giáo viên; có hình thức động viên, khen thưởng các tổ (*nhóm*) chuyên môn, giáo viên tích cực đổi mới phương pháp dạy học và kiểm tra, đánh giá.

- Giáo viên các trường tích cực tham gia xây dựng bảng mô tả chương trình dạy học theo định hướng năng lực của các chương trong phân phối chương trình hoặc các chuyên đề; thiết kế giáo án, kế hoạch dạy học; tổ chức các hoạt động dạy học; xây dựng hệ thống câu hỏi bài tập và đổi mới kiểm tra, đánh giá theo định hướng phát triển năng lực học sinh.

Nhận được công văn này, yêu cầu các trường THCS thực hiện triển khai các nội dung theo hướng dẫn ngay trong học kỳ I của năm học 2014-2015. Trong quá trình thực hiện nếu có vấn đề phát sinh, các đơn vị cần thông tin kịp thời về Phòng GD&ĐT (qua Bộ phận chuyên môn GDTHCS) để được hướng dẫn giải quyết ./.

Nơi nhận:

- Phòng GDTrH, Sở GD&ĐT; (để báo cáo)
- Đ/c Phó chủ tịch UBND huyện
Phụ trách Văn – Xã; (để báo cáo)
- Các trường THCS;
- Gmail, Website Phòng GDĐT;
- Lưu VT, THCS.

KT. TRƯỞNG PHÒNG
PHÓ TRƯỞNG PHÒNG

Phạm Anh Tuấn